Շրջակա միջավայրի նախարարության գլխավոր քարտուղար
պարոն Ս. Աթանեսյանին

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Գործուղվողի անունը, ազգանունը.

Արսեն Նիկոյան

Մերի Հարությունյան

2. Զբաղեցրած պաշտոնը

Միջազգային համագործակցության վարչության պետի տեղակալ

Ռազմավարական քաղաքականության վարչության գլխավոր մասնագետ

3. Գործուղման վայրը և ժամկետները

Այցելություն Քենիայի Հանրապետության Նայրոբի քաղաք՝ 2023թ. նոյեմբերի 9-ից նոյեմբերի 21-ը

4. Հրավիրող կողմը

ՄԱԿ-ի շրջակա միջավայրի ծրագիր (UNEP)

5. Գործուղման նպատակը

Մասնակցություն պլաստիկ աղտոտման վերաբերյալ միջազգային իրավաբանորեն պարտադիր գործիք մշակելու նպատակով ձևավորված

միջկառավարական բանակցային կոմիտեի /ՄԲԿ/ 3-րդ նիստին (2023թ. նոյեմբերի 11-ից նոյեմբերի 19-ը)

6. Քննարկված թեմաները

ՄԲԿ 3-րդ նիստին ընդառաջ ս/թ նոյեմբերի 11-ին և 12-ին կայացել են ՄԲԿ նախապատրաստական և Արևելյան Եվրոպայի տարածաշրջանային խմբի հանդիպումները: Նախապատրաստական հանդիպման ընթացքում քննարկվել է ՄԲԿ քարտուղարության կողմից մշակված ամփոփ զեկույցը, որում ներառված են ՄԲԿ անդամների առաջարկությունների հիման վրա կազմված ապագա համաձայնագրի որոշ գլուխներ /նպատակները, սկզբունքները, սահմանումները, ինստիտուցիոնալ կարգավորումները և այլն/:

Արևելյան Եվրոպայի տարածաշրջանային խմբի հանդիպման ընթացքում տարածաշրջանի երկրները փոխանակել են տեսակետներ՝ զրոյական նախագծի և ամփոփ հաշվետվության վերաբերյալ:

Արևելյան Եվրոպայի տարածաշրջանային խմբի Էստոնացի համանախագահի այլ աշխատանքի անցնելու կապակցությամբ խմբի կողմից քննարկվեց նաև թափուր մնացած տվյալ համանախագահողի փոխարինման հետ կապված հարցը: Խմբի կողմից առաջարկվեց, որպեսզի համանախագահողի թափուր հաստիքը զբաղեցնի Էստոնիայի մեկ այլ ներկայացուցչի կողմից և ներկայացվեց Էստոնայի կլիմայի նախարարության անդրսահմանային ջրերի գծով հատուկ բանագնաց պրն. Հարրի Լիիվի թեկնածությունը, որի մասով խմբի ներկայացուցիչների կողմից առարկություններ չեղան և էստոնացի համանախագաղողի թեկնածությունը խմբի կողմից ներկայացվեց ՄԲԿ քարտուղարություն: Վերջինիս թեկնածությունը հաստատվեց ՄԲԿ 3-րդ նիստի վերջին օրը կայացած լիագումար նիստի ընթացքում:

ՄԲԿ 3-րդ նիստը մեկնարկել է ս/թ նոյեմբերի 13-ից, որի ընթացքում քննարկված հիմնական թեմաներն են՝

- ✓ պլաստիկ աղտոտվածության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրի զրոյական նախագծի հնարավոր նպատակների և

կարգավորման շրջանակի ուրվագծումը (այդ թվում՝ պլաստիկ աղտոտման նվազեցում, մարդու առողջության և շրջակա միջավայրը պլաստիկ աղտոտման անբարենպաստ հետևանքներից պաշտպանություն՝ պլաստիկի կյանքի ամբողջ ցիկլի ընթացքում),

- ✓ հիմնական պարտավորությունների տարբերակների քննարկում,
- ✓ ֆինանսական և տեխնիկական օժանդակության տրամադրման մեխանիզմների ուրվագծում,
- ✓ հետազոտությունների և վերլուծությունների իրականացում և այլն:

ՄԲԿ 3-րդ նիստին մասնակցել են 150-ից ավել երկրների, 30-ից ավել միջազգային կազմակերպությունների և 100-ից ավել ՀԿ-ների ներկայացուցիչներ:

7. Հանդիպումները, ելույթները

Հայկական պատվիրակությունը ակտիվորեն մասնակցել է նիստի օրակարգով նախատեսված քննարկումներին, մասնավորապես պատվիրակության կողմից կարևորվել և արտահայտվել են հետևյալ տեսակետները.

- ✓ Գործընթացի շրջանակներում մշակված պլաստիկ աղտոտվածության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրի զրոյական նախագիծը հանդիսանում է արդյունավետ բանակցություններ իրականացնելու մեկնարկային կետ,
- ✓ Ապագա համաձայնագիրը /ԱՀ/ պետք է կանոնակարգի պլաստիկի կյանքի ամբողջ ցիկլը և պլաստիկ թափոնների կայուն կառավարումը,
- ✓ Անցումային տնտեսությամբ երկրները պետք է ունենան ԱՀ իրականացման, կարողությունների զարգացման և տեխնոլոգիաների փոխանցման համար ֆինանսական միջոցների հասանելություն,
- ✓ Կարևորվել է շրջակա միավայրի բոլոր բաղադրիչներում /ջուր, հող, կենսաբազմազանություն, օդ, էկոհամակարգեր/ գիտական և տեխնիկական նորարարությունների իրականացումը՝ ուղղված պլաստիկ աղտոտման կանխարգելմանը և նվազեցմանը,
- ✓ ԱՀ նպատակների իրականացման համար նախընտրելի է նպատակային նոր բազմակողմ հիմնադրամի ստեղծումը,

- ✓ Արտադրողի ընդլայնված պատասխանատվության (EPR) համակարգի դիտարկումը որպես ԱՀ իրագործման հիմնական գործիք:

8. Հանդիպումների ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը, առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատուները, ակնկալվող արդյունքները

ՄԲԿ նիստի շրջանակներում ձևավորված 3 խմբերի կողմից մշակվել են առաջարկությունների փաթեթներ՝ գրոյական նախագծի առանձին բաժինների վերաբերյալ: Որպես հանդիպման հիմնական արդյունք ակնկալվում է պլաստիկ աղտոտվածության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրի նախնական տարբերակի մշակումը և հետագա աշխատանքների ուրվագծումը՝ 2024 թվականի ապրիլին կայանալիք ՄԲԿ 4-րդ նիստին ընդառաջ:

Միջազգային համագործակցության
վարչության պետի տեղակալ Արսեն Նիկոյան

Ռազմավարական քաղաքականության
վարչության գլխավոր մասնագետ

Մերի Հարությունյան